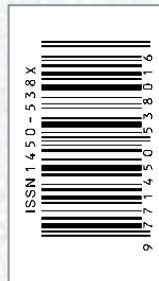

Danas

UTORAK, 6. februar 2018, broj 7435, godina XXI, cena 40 din, 30 den, 1 KM, 0,7 EUR (SLO), 0,7 EUR (CG), 5 kuna, 1,2 EUR (GR)

BESMRTNE BEZBIJEVE BEBE

60 godina

Tragedija Mančester junajteda na povratku iz Beograda

KRUŽIĆI SMRTI

„Na stolu preda mnom je slika, ona standardna slika fudbalskog tima pre početka utakmice. Samo sad nad glavama sa slike stoje neki neobični kružići. Nisu to oni znaci koji označavaju golgetere i reprezentativce. To su kružići smrti što obeležavaju poginule, one koje više nećemo videti. I ti kružići svojim jezikom, prostim i surovim, opominju da nikad više Vemblej neće dočekati Rodžera Berna, kapitena reprezentacije, da izvede svoj tim na čilimasti vembleski teren. Nikad više gledaocce neće dovesti u delirijum golovi Tomi Tejlora, nikad više oni neće doživeti da posmatraju kako Edi Kolman smireno namešta loptu na belu tačku i besprekorno izvodi jedanaesterac. U odbrani Mančesteru tako će nedostajati široka leđa Marka Džonsa, na krajnjem severu ostrva ljudi će ići sa crnim florum jer je tragično završio Bili Vilen, nada irske navale na svetskom fudbalskom šampionatu. A na mančesterskom Old Trafrodu, tom lepom stadionu gde su Bezbijeve bebe rasle u starove, oni najverniji navijači, što žive i pate pored same aut linije, dugo će oplakivati što duž te linije nikad više neće trčati njihov ljubimac Dejvid Peg.“

Ovo je fragment iz teksta Miroslava Radojičića, koji je Politika donela u nedelju 9. februara 1958. U tom času lekari su se u minhenskoj bolnici još borili za život Dankana Edvardsa, a ni sudbina Džefa Benta nije bila konačna i zato se oni u Radojičićevom tekstu ne spominju među stradalima.

DŽEF BENT

Pozicija: Bek
Godina: 25

RODŽER BERN

Pozicija: Bek
Godina: 28

EDI KOLMAN

Pozicija: Half
Godina: 21

DANKAN EDVARDS

Pozicija: Half
Godina: 21

MARK DŽONS

Pozicija: Half
Godina: 24

DEJVID PEG

Pozicija: Krilo
Godina: 22

TOMI TEJLOR

Pozicija: Centarfor
Godina: 26

BILI VILEN

Pozicija: Krilo
Godina: 22

Piše: Radivoj Cvetičanin

Već na večeri, dva sata posle utakmice, nije bilo ni traga od napetosti. Rezultat je napravio katarzu, i sad su do izražaja mogli da dođu karakteri. Beri se izvinjavao Kostiću za jedan faul. Zvezdini fudbaleri setili su se kako su ih mančesterovci tamo u Mančesteru, posle utakmice, u špaliru, aplauzom ispratili u svlačionicu. Sad je aplauz vraćen Mančesteru za plasman u polufinale. Šef Zvezdinog štaba, legendarni dr Aca Obradović, kuvao je Bezbija da dodu na otvaranje novog Zvezdinog stadiona (Marakana!), koje se upravo spremalo. Dogovor je lako pao, dolazak bi bio gratis, niko nije sanjao katastrofu. Još kad su konobari kroz lajt-šou uneli sladoled, zapevana je i stara škotska – Bezbi je bio Škot – Let's meet again („Da se sretnemo ponovo“)

Sećanja

PESMA U BEOGRADU SMRT U MINHENU

Iz magle smo krenuli, u maglu smo došli, kazao je novinarima na aerodromu Mat Bezbi, menadžer tima. Taj čovek bio je glavna zvezda ovoga događaja koji opisujem. Njegovo ime – mada on nikad ne bi pristao na takvu formulaciju – bilo je tog časa jače i od Junajtedovog. Vodio je klub već trinaest godina, i javnost je imala nadimak za ekipu, njeno tadašnje zapravo pravo ime – Bezbijeve bebe

Priču o pogibiji pola Mančesterovog tima – koja se desila u avionskoj katastrofi na minhenskom aerodromu na današnji dan pre šezdeset godina – počinjem poizdalje. Videće se, naravno, i zašto. U jednoj prilici, naime, Mile Isakov, tad ambasador, i ja, isto tad ambasador, smišljali smo kako da osnujemo sindikat ambasadora: neko je trebao da brani naša prava, ideja je tog nauma. Bila bi to novina u diplomatiji. Če izginemo ki Mančester, izreka je Isakov izvesnu bojazan u pogledu našeg plana. Bilo je u njemu doista subverzije, ali nisam mislio da je ima toliko da bismo prošli kao slavni fudbalski tim. Ostavimo, međutim, sindikat, on nam dalje nije važan, važna je ova metafora o Mančesteru koju je Isakov, Vojvodanin, upotrebio, a onda i izgovorio sa izrazitim srbijanskim glaskom. Otkud tebi to, pitao sam ga. Izreku sam i ranije kojiput znao čuti, kao predskazanje kakve opasnosti. On ju je čuo, kazao mi je, kad je snimao svoju legendarnu seriju „Varošarije“: neki su seljani negde na jugu Srbije traktorom i prikolicom krenuli u susedno mesto da odigraju fudbalsku utakmicu. Traktorista je bio malo pod gasom, i vozio je ludo džadom punom rupa, pa se iz prilike više puta čulo ovo, zapomagajuće – Polako, bre, će izginemo ki Mančester.

Kako god da ga uzmete, jedno je u ovome jasno: Mančesterova tragična sudbina uselila se u narodno pamćenje, i iz dubine tog pamćenja izlazila je na videlo u određenim situacijama i povodima, sa različitim varijacijama, u obrascu mita. I sam sam jedan od vlasnika tog mita, koji je nastao u jednoj drugoj civilizaciji, ali koji se

preneo i u ovu, današnju. Imao sam deset godina kad je Mančester junajted 5. februara 1958. u Beogradu sa Zvezdom igrao na današnji dan pre šezdeset godina – počinjem poizdalje. Videće se, naravno, i zašto. U jednoj prilici, naime, Mile Isakov, tad ambasador, i ja, isto tad ambasador, smišljali smo kako da osnujemo sindikat ambasadora: neko je trebao da brani naša prava, ideja je tog nauma. Bila bi to novina u diplomatiji. Če izginemo ki Mančester, izreka je Isakov izvesnu bojazan u pogledu našeg plana. Bilo je u njemu doista subverzije, ali nisam mislio da je ima toliko da bismo prošli kao slavni fudbalski tim. Ostavimo, međutim, sindikat, on nam dalje nije važan, važna je ova metafora o Mančesteru koju je Isakov, Vojvodanin, upotrebio, a onda i izgovorio sa izrazitim srbijanskim glaskom. Otkud tebi to, pitao sam ga. Izreku sam i ranije kojiput znao čuti, kao predskazanje kakve opasnosti. On ju je čuo, kazao mi je, kad je snimao svoju legendarnu seriju „Varošarije“: neki su seljani negde na jugu Srbije traktorom i prikolicom krenuli u susedno mesto da odigraju fudbalsku utakmicu. Traktorista je bio malo pod gasom, i vozio je ludo džadom punom rupa, pa se iz prilike više puta čulo ovo, zapomagajuće – Polako, bre, će izginemo ki Mančester.

Zvezda je prvu utakmicu u Mančesteru izgubila sa 2:1. Povala je u prvom poluvremenu, ali su domaći preokrenuli. Zvezdin golman Vladimir Beara – koji je tri godine ranije pod okolnostima kidnapovanja doveden iz splitskog Hajduka u Beograd – opravdao je svoj specijalni status koji je već od ranije imao na Ostrvu, branio je i moguće i nemoguće, i ostavio Zvezdi nadu u revanš. Mančester i Zvezda borili su se za ulazak u polufinale.

Mančester je u Beograd stigao 3. februara, specijalnim letom, dva dana pre utakmice. Došli su u zemlju iza gvozdene zavese, obuzetu svojim napretkom i mesijanskim globalnim idejama. Nisam naišao nigde da su se osvrtni na tu činjenicu, samo je možda njihova očigledna zdržanost svedočila o ne-

kakvoj blagolagodi. Pa i kod jela se nisu upuštali u eksperimente sa domaćom hranom, bifteci su im bili ipak najomiljeniji. Druge su stvari bile manje agresivne. Upravo se ovde, na primer, tih dana slavilo ujedinenje Egipta i Sirije, sa Titovim prijateljem Naserom kao šefom nove federacije. Amerikanci su bili lansirali svoj prvi veštački satelit, grumen metala od nekoliko kila, kao odgovor Sovjetima čija su dva satelita već kružila kosmosom, u jednome od njih i mrtva, nesrećna keruša Lajka, kao žrtva ljudske težnje za napretkom. Ekscentrično je kod američkog satelita bilo to da ga je konstruisao Verner fon Braun, inženjerski genije koji je i Hitleru konstruisao famozne Fau 1 i Fau 2 rakete, sa kojima ovaj umalo nije do kraja svet. Fon Braun je adoptiran u svojoj novoj domovini kad mu je stara izgubila rat, i upravo je – javljeno je tog dana kad je Mančester došao u Beograd – prethodne noći večerao sa američkim predsednikom Ajzenhauerom, koji je kao general pobedio Fira. U Jugoslaviji spremali su se naveliko izbori za na-

Bezbi nije glumio džentlmena: pomalo kolonijalno, govorio je da je Mančester sigurno u polufinalu. Pobedu izvojevanu kod kuće smatrao je dovoljnom. Neki su naši novinari konstatovali da se nadobudno šepuri. Mogao se steći i takav utisak – ima jedna fotografija sa sastanka sa igračima u hotelu – dok oni svi sede on stoji, ali sa nogom na restoranskoj hotelskoj stolici. Činjenica da je 1948. sa Škotskom izgubio od Jugoslavije na Olimpijadi, ovde je bila zaboravljena. Naše je ljude impresionirao porukom izvezenom na njegovom službenom, Mančesterovom blejzeru: „Napor i rad“. Kad su u utorak u 11 igrača otišli da obidu stadion na kojem će igrati – bio je to Stadion Jugoslovenske narodne armije – magla se bila podigla, sijalo je sunce. Na travnjaku terena ležao je, međutim, sneg, premda ga nigde u gradu nije bilo. Sutradan je sunce sijalo takođe – februar je bio sličan ovom, ovogodišnjem, temperatura se kretala na oko plus 12, Kalemegdan je bio pun šetača – i sneg je otišao

Foto: EPA / Rich Eaton

Foto: EPA / Peter Powell

Tri sata i četiri minuta: Spomen-sat na Old Trafrodu

isticali sa da nije važno da li će se utakmica izgubiti, nego da je važno da li će biti borbe. Ako nije bude, poraz nije strašan.

Tako je pripremana i publika, ako dođe do najgoreg. Karte su bile razgrabljene čim su bile puštene u prodaju, a pušteno ih je 52 hiljade. Meč je počeo u sredu, 5. februara 1958, u 14.45. Već posle dva minuta Junajted je vodio. Zvezdin kapiten Rajko Mitić driblao je pred svojim šesnaesterom, neuspješno, i odmah je došla kazna. Bio je zbog toga utučen, tokom čitave utakmice, prvom i kasnije tokom cele večeri koja je protekla u druženju dva tima. Zatim je u 30. i 31. minutu Bobi Carlton povećao na 3:0. Preteča katastrofa zaledila je stadion, kad već nije zima. Mat Bezbi mogao je na svojoj trenerskoj klupi da zapali cigaretu. I zapalio je.

A onda su minut posle nastavka (Bora Kostić) i pet minuta kasnije (Laza Tasić) vratili Zvezdi nadu. Levo krilo Cokić promašio je zatim neke odlične prilike, da bi dva minuta pre kraja rezultat bio izjednačen: opet Kostić, sad iz slobodnog udarca. Šekularac odmah ima i definitivnu šansu – o kojoj će još biti reči – ali promašuje. Obraz je spasen, Junajted se, međutim, kvalifikovao dalje. Obrti i napetost, Zvezdino briljantno drugo poluvremeno, sve je to ipak ostavilo utisak izuzetnog meča. Publika je bila više tužna nego razočarana. (Takvo sam i ja osećanje poneo kroz ceo život za sebe.) Austrijski sudija Kajner nije se ustezao da odmah posle utakmice izjavi da je to bila „najlepsa utakmica koju je sudio i gledao u životu“. I novinari u izveštajima nisu krili uzbuđenje. Iz Engleske ih je doputovala desetina (polo ih se nikada neće vratiti kući), fragmenti njihovih izveštaja koje sam sada video dok sam spremao ovaj tekst, svedoče o oduševljenju.

Carlton i Kostić su davali golove, ali zvezde večeri ipak su bili Tomi Tejlora i Dragoslav Šekularac. Tejlora je bio stariji – Šekularac je bio uzeo dvadesetu, Tejlora dvadeset petu. Srećo sam se sa Šekularcem u sobotu, dok je naša koleginica Olgica Nikolić radila s njim intervju za ovaj podlistak Danasa. Prvi put. Ako nije u bolnici, onda je u kladionici, rečeno nam je dok smo se spremali da ga kontaktiramo. Bio je u kladionici, ispod Partizanovog juga, gde obično provodi sredinu dana. Nikad nije mogao bez lopte, žena i kocke. Ostala mu je sad samo ova poslednja strast u rukama. Nisam se ustezao da mu kažem da je mi je kao navijaču bio idol. On sad teško hoda, ali njegova prirodna elokvencija nije presušila. Naprotiv. Napadaju ga i druge zdravstvene nedaće – učtivo je zamolio da ga izvinemo što će morati sebi da da injekciju insulina – ali, Šekularac je delovao vrlo bodro. „Idol?“, kaže mi. „Pa nekog je čuda moralo biti kad su za mnom ulicama išli ljudi, kad god se i gde god da se pojavim. Po njih petnaest, trideset, pedeset me je pratilo“. A kad mu kažem da je bio zvezda susreta sa Mančesterom, on šeretski komentariše: „Ne verujte novinarima“.

U ono doba bio je običaj da se posle velikih utakmica priređuju banketi. Mančesterovci su bili odseli u Metropolu, ali je Zvezda svečanu večeru davala u Mažestiku. I tu je Šekularac istican kao glavni majstor popodneva. Govorio je to Tejlora, pa Edvard, čak i strogi Bezbi. Tapšali su ga po ramenima. Tokom utakmice, pa i posle nje – u novinskim izveštajima – ukazivalo se da ponašanje nekih igrača gostujućeg tima nije bilo na visini, naročito kad su se nalazili u škripcu u drugom poluvremenu. Otezanje, sporo nastavljanje igre posle prekida, itd., sve je to nazivano profesionalnim trikovima, koji nisu ulazili u sistem vrednosti ondašnjeg socijalističkog doba. Ali, već na večeri, dva sata posle utakmice, nije bilo ni traga od te napetosti. Rezultat je napravio katarzu, i sad su do izražaja mogli da dođu karakteri. Beri se izvinjavao Kostiću za jedan faul. Zvezdini fudbaleri setili su se kako su ih mančesterovci tamo u Mančesteru, posle utakmice, u špaliru, aplauzom ispratili u svlačionicu. Sad je aplauz vraćen Mančesteru za plasman u polufinale. Šef Zvezdinog štaba, legendarni dr Aca Obradović, kuvao je Bezbija da dodu na otvaranje novog Zvezdinog stadiona (Marakana!), koje se upravo spremalo. Dogovor je lako pao, dolazak bi bio gratis, niko nije sanjao katastrofu. Još kad su konobari kroz lajt-šou uneli sladoled, zapevana je i stara škotska – Bezbi je bio Škot – Let's meet again („Da se sretnemo ponovo“). Britanski ambasador ser Džon Volter Nikols dao je da mu se svi engleski igrači potpišu na meni (tu je relikviju jednog dana posle nesreće ambasadorov sin prodao na aukciji). A onda se nastavilo po sekcijama. Šekularac nam sad kaže da je Tejlora odmah odveo u stripiz-bar. Ranije je u sećanjima govorio da je njega i Carltona samo izveo na piće (on koji nikada u životu nije ni pio ni pušio). Kako god, duboko iza ponoći otpratio je Tejlora do hotelske sobe. Ideja da razmene posete bila je obostrana – najpre će posle Svet-skog prvenstva u Švedskoj, tog leta, Tejlora ovamo na more, a potom Šekularac u Englesku. Nije disciplinovaniji od svojih igrača bio ni Bezbi. Otišao je sa domaćinima u Staru Skadarliju, gde im je do tri ujutru pevala Divna Kostić, i pesmom ga ispratila do ulice. Doktoru Obradoviću je rekao: „Nisam u životu imao lepšu noć“.

Bio je ovo dugačak uvod u tragediju koja će se dogoditi, tragediju kao jedan potpuni antiklimaks burne i bučne pobeđničke noći. U četvrtak 6. februara 1958. mamurna Mančesterova ekipa poslednji put se slikala cela na batajničkom aerodromu pred ulazak u avion na povratku kući. Iz Beograda su nosili najvažnije, pobedu, ali i jedan entuzijazam za prijateljstvo koji su osetili kod svojih domaćina.

Nastavak sa IV strani

ONU ODLIČNU PRIJATELJSKU ATMOSFERU KOJOM JE OKONČANA NOĆ POSLE MEČA MINHENSKI UDES SAMO JE UČVRSTIO. OVDAŠNJI SVET DELIO JE VRLO ISKRENO ŽALOST SA BRITANSKOM JAVNOŠĆU. I KAD JE VEĆ ŽIVOT UZIMAO NEMINOVNO SVOJ TOK, OVAJ SE DOGAĐAJ POLAKO SELIO U NARODNO PAMĆENJE. STAO JE U RED NESREĆA KAKVA JE BILA TITANIK. SAMO NAMA BLIŽA, NEKAKO KAO NAŠA ROĐENA.

SMRT U MINHENU

Nastavak sa III strane

Za uspomenu, poneki su u Narodnoj radinosti kupili i džezve sa šoljicama za kafu. Jugoslovenska kontrola leta uredno je zapisala da je avion Britiš juropijen ervejza sa imenom „Lord Bargli“ za Minhen poleteo u 11 sati i 18 minuta i da je u Minhen sleteo u 14 sati i 17 minuta. Tri su od 47 sedišta bila prazna: ukupno se vozilo za Mančester 38 putnika i šest članova posade. Trebalo je samo da se u Minhen dospe gorivo. Avion „elizabethen klase“ jeste imao dva turbo motora, razvijao je brzinu do 400 kilometara na čas, ali i taj ograničeni dolet. U Minhen je vreme bilo rđavo. Nešto između snega i lapavice ceo dan uporno je prekrivalo pistu. Avion je dva puta pokušavao uzletanje, ali nije uspevaio. Krenuo je i treći put, malo se valjda izdigao, kažu desetak metara, i survao u ogradu aerodroma i obližnje naselje. Bilo je 16:04 po srednjeevropskom vremenu, odnosno sat manje po ostrvskom. Zato onaj časovnik koji stoji na Old Traffordu – čiju sliku vidite u ovom dodatku – pokazuje to vreme: tri nula četiri.

Razmere minhenske katastrofe su bile ogromne. Čak 23 putnika nisu preživela. Poginulo je osam Mančesterovih igrača, tri zvaničnika kluba, i osam novinara. Još dvojica fudbalera, iako su preživela, nikad više nisu mogla da zaigraju fudbal – Džoni Beri i Džeki Blenčflauer. Bezbi je devet nedelja proveo u minhenskoj bolnici, i spašen je. Ali, jedan igrač – za kojim je plakala cela fudbalska Engleska, za kojim i danas tu i tamo plače: Dankan Edvards – nije uspeo. Odmah je bilo je jasno da je fatalno povređen. Priključen mu je bio i veštački bubreg. Njegov se bilten pratio iz sata u sat, ali nije vredelo. Politika je 22. februara donela vest da je Edvards podlegao. Najveći engleski fudbalski talenat svih vremena. Malo je znalaca koji to ne kažu, i ja prepisujem od njih. Edvards je sada mit, nešto kao Džems Din. Imao je dvadeset i dve godine. Carlton je imao više sreće, preživio je i postao Mančesterova ikona, okosnica oko koje se pravila obnova Mančestera. Ona je najavljena, i to čvrsto, još dok su po Ostrvu sahranjivani stradali. Iako je sve poprimilo razmere nacionalne žalosti – u Salfordu, tako, na sahranu Edija Kolmana otišle su 22 devojke, mlade radnice, po cenu otkaza koji su dobile jer nisu imale odobrenje poslodavca – ipak se mislilo na novi dan, kad život pobeđuje smrt. Bezbi je dugo imao osećanje krivice (jer da je on forsirao evropski put), ali su ga ubedili da se mora dalje. Nastavljen je i taj Kup šampiona, Milan je dobijen kod kuće sa 2:1, utakmica u Milanu izgubljena je, međutim, sa 4:0, i nije se prošlo u finale. Epilog: Mančester junajted će postati prvak Evrope kroz deset godina, 1968. Dalje sve znamo. Danas je to klub koji najviše vredi na svetu.

Pad aviona u Minhen u Beogradu je odjeknuo šokantno. Šekularac mi kaže da je vest čuo na izlazu iz bioskopa. Vraćamo se na onaj njegov promašeni zicer na koji smo rekli da ćemo se vratiti: stotinu će puta Šekularac otad zažaliti (prosto zakukati) što nije bio bolji strelac. Da je dao gol igrala bi se treća utakmica, i pisala jedna drugačija istorija. Onu odličnu prijateljsku atmosferu kojom je okončana noć posle meča minhenski udes samo je učvrstio. Tog četvrtka uveče pojavilo se i vanredno izdanje lista Sport – ljubazno nam ga je dostavio Dušan Mihajilović iz Britanske ambasade, vatreni inače partizanovac – premda je list izlazio samo triput sedmično. Ljudi su dolazili pred zgradu Borbe da ga kupe, i vide vesti. Tito je poslao telegram saučesničarima britanskom premijeru Makmilanu, Zvezda je uputila predlog Uefi da se Mančester proglašuje počasnim pobednikom Kupa šampiona, bilo je u tom saučesničkom entizijizmu još ideja i predloga u korist jednog velikog, stradalničkog tima. Ondašnji svet delio je vrlo iskreno žalost sa britanskom javnošću. I kad je već život uzimao neminovno svoj tok, ovaj se događaj polako selio u narodno pamćenje. Stao je u red nesreća kakva je bila Titanik. Samo nama bliža, nekako kao naša rođena. ▲

Zvezda komemoracijom oživljava uspomene

Poslednji protivnik Mančester junajteda u kompletnom sastavu te 1958. godine, Crvena zvezda, sve vreme čuva uspomenu na stradale Bezbijevе „bebe“, pa će se i danas na prigodan način osvrnuti na dan koji je zavio u crno engleskog velikana. U prostorijama kluba u Ljutice Bogdana 1 biće održana komemoracija zatvorenog tipa, što će biti prilika da živi akteri tog meča Dragoslav Šekularac i Vladica Popović, uz prisustvo pete zvezde crveno-belih Vladimira Petrovića Pižona, još jednom ispričaju kako su doživeli taj dvomeč sa Ostrvljanima i pogibiju dela ekspedicije MJ u povratku sa beogradskog revanša.

Omladinci „crvenih đavola“ gosti Brodarca u LŠ

Dan posle obeležavanja šezdesetogodišnjice od jedne od najvećih tragedija u istoriji sporta omladinski sastav Mančester junajteda sastaje se sa vršnjacima iz beogradskog Brodarca u meču šesnaestine finala Lige šampiona mladih timova, a kako pravila ne predviđaju revanš pobednik će biti poznat posle regularnih 90 minuta, produžetaka ili penal ruleta. Fudbalske nade iz „teatra snova“ stižu kao apsolutni favoriti na stadion FK Voždovac, na krovu istoimenog prestoničkog tržnog centra, ali ni domaćin nije bez šansi u utakmici zakazanoj za 18.30. Brodarac je kao šampion Srbije takmičenje u evropskoj eliti počeo nokaut utakmicama izraelskim Makabijem iz Haife i gruzijskim Saburtalom, dok je Junajted u grupnoj fazi završio kao drugi u A grupi sa Bazelom, Benfikom i CSKA.

Potomci stradalih gosti UK ambasade u Beogradu

Povodom obeležavanja punih šest decenija od pada aviona sa ekspedicijom Mančester junajteda u Beograd su, na poziv Ambasade Velike Britanije u Srbiji, stigli neki od potomaka stradalih na pisti aerodroma u Minhen, da bi sinoć prisustvovali svečanoj večeri u hotelu Mažestik, gde su bili smešteni njihovi slavni preci u vreme fatalnog gostovanja, a danas bili specijalne zvaničnice na prijemu u rezidenciji UK u organizaciji britanskog ambasadora Denisa Kifa, i položili vence na stadionu Partizana, poslednjoj fudbalskoj stani za osmoricu igrača i trojicu članova stručnog štaba MJ iz 1958. godine.

visitbritain.com

Paul Pogba
Manchester United FC

SPORT IS GREAT

BRITAIN & NORTHERN IRELAND

The Premier League is broadcast to over 1 billion households across 189 countries. To experience the excitement for yourself, visit the UK.

Premijer liga se emituje u preko milijardu domova u 189 zemalja. Da iskusite to zadovoljstvo, posetite Veliku Britaniju.

Foto: Starsport

Dragoslav Šekularac specijalno za Danas

VESELA GOSPODA ENGLESKA

Toliko toga je rečeno, napisano i snimljeno o tragičnoj smrti osmorice fudbalera i trojice članova stručnog štaba Mančester junajteda, na kobnom avionskom letu 609 na liniji Beograd – Mančester tog crnog 6. februara 1958. godine, ali kazivanje ono malo preostalih živih aktera remija „crvenih đavola“ i Crvene zvezde (3:3) dan pre čuvene minhenske tragedije ima bonus vrednost. Poput sećanja jednog od najvećih srpskih loptaša svih vremena Dragoslava Šekularca, nesuđenog junaka utakmice odigrane na Partizanovom stadionu i, prema njegovom dubokom ubeđenju, čoveka čiji je gol mogao sprečiti eliminaciju Beograđana i preranu smrt mladih Ostrvljana.

– Eh, da sam iskoristio šansu tri minuta pre kraja... Ostali bi ovde, ne bi se tog dana vraćali, ne bi išli tim putem.. Možda bi doživeli moje godine, osvajali trofeje... Ali, kleta sudbina ih je golobrade odvela u večnost. A, nama ostavila sećanja na retko talentovanu ekipu i simpatične momke. Nikada neću zaboraviti trenutak kada sam izašao iz bioskopa i čuo da nema više Tejlora, Benta, Kolmena, Džonsona, Berna, Pega, Edvardsa i Velana. Taj šok, tugu, bol... – vraća film unazad Zvezdina druga zvezda, u to vreme, „zelen“ kao i „bebe“ Mata Bezbija.

Velemajstor pasa i preteča tika-taka lomljenja kičme i strpljenja protivnika, čiji su mangupski driblinzi, teledirigovane asistencije i nečitljivi šutevi čak i fudbalskog mađioničara iz Brazila bacili u zapećak na jednom zajedničkom nastupu, a Frans fudbal tu dominaciju ovekovečio naslovom „Pele zaboravljen pored Šekularca“, ne libi se da prizna kako mu je taj dvomeč sa MJ bacio novo svetlo na engleski stil.

– Dok se nisam iz prve ruke uverio u vrednosti i prednosti engleskog načina igranja više sam voleo neke druge druge lige i fudbalske stilove. Što je valjda normalno za tehničara sklonog vic rešenjima i većito željnog nadigravanja. Bezbijevi klinci su bili drugačiji. Nisu bili samo trkači i skakači, znali su i s loptom. I sve to nekako gospodski radili. Kažem vam, milina ih je bilo gledati.

Član idealnog tima Svetskog prvenstva 1962, osvajač olimpijskog srebra iz 1956. i evropski vicešampion iz 1960. godine ostao je očaran i manirima kolega sa drugog kraja Starog kontinenta. Kako na terenu, tako na zajedničkom banketu posle meča.

– Pamtim ih kao fine, kulturne, lepo vaspitane i vesele momke. Svesne veličine svog kluba, ne i prepotentne zbog toga što igraju za Mančester junajted. Bio sam srećan što kao beogradski mangup mogu da im otkrijem neke od čari našeg grada posle zvanične večeri. Proveli smo se te noći kao da smo odrasli zajedno, pala su i neka obećanja o novom viđenju, čim ugrabimo malo slobodnog vremena, a kao lutka lepog i baš veselog Tejlora sam dopratio do hotelske sobe. Da mi je neko rekao da ću ga tada poslednji put videti... Uhhh...

Te hladne zimske večeri zblizio se i s Robertom Bobijem Čarltonom, potonjom legendom kluba sa Old Trafforda.

– Gospodin čovek, u pravom smislu tih reči. Jezička barijera nije nas sprečila da razmenimo nekoliko lepих rečenica o fudbalu i životu. Razmenili smo i adrese i obećali jedan drugome da ćemo ostati u kontaktu. Žao mi je samo što se nismo češće viđali posle toga. Baš bih voleo da opet sednemo za isti sto. Nema veze što ja nisam naučio engleski, a on ne parla španski kao ja. Našla bi dva starca načina da se ispričaju o prošlom, sadašnjem i budućem vremenu. Kao kolege, a ne protivnici. Danas se igrači različitih klubova gledaju preko „nišana“, vredeju, pljuju... a, mi smo poštovali jedni druge. Neretko voleli kao braća. Koliko sam zora dočekao s mojim partizanovcima. Kako se kaže – služba je služba, a družba je družba.

Jedino nije uspeo da se zblizio sa Matom Bezbijem, ali kaže da su i igrači koje je tvoriac nekih od najvećih Mančesterovih uspeha selektirao bili na više razumnoj nego hladnoj distanci sa svojim šefom.

– Na svakom koraku i u svakom trenutku videlo se da je veliki znalac i autoritet, ali i čovek koji ima viziju i ume sa ljudima. Da nas je život spojio u istom timu ne verujem da bi imao sluha za moje tadašnje bubice, kao što su treneri u Zvezdi. Da mi je bilo ove glave na onim nogama ko zna dokle bih dogurao i šta bih sve još uradio u karijeri. Previše sam se zabavljao igrajući fudbal, davao svom nestašnom karakteru na volju i uživao u životu van terena. Zato je valjda ostalo toliko ludih anegdota o meni (smeh). Nadam se da me se u Mančester junajtedu sećaju samo po lepom. Kao ja svega u vezi slavnog engleskog kluba – poručuje na kraju razgovora za Danas fudbalski virtuoz, čije su vratolomije na travi mamile hiljade ljudi čak i na treninge jednog od dva najveća srpska kluba.

Olgica Nikolić